

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای حسین زاده	مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
جناب آقای چقازردی	مدیرعامل محترم بانک سپه
جناب آقای صیدی	مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران
جناب آقای بیگدلی	مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای دولت آبادی	مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای خدارحمی	مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای صالح آبادی	مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
جناب آقای مهری	مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای قاسمی	سرپرست محترم بانک مسکن
جناب آقای الله گانی	مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
جناب آقای طاهری بهبهانی	مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای بلگوری	مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای پرویزیان	مدیرعامل محترم بانک پارسیان
جناب آقای قاسمی	مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای قدمی	مدیرعامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای فرزین	مدیرعامل محترم بانک کارآفرین

با سلام، در اجرای تبصره (۲) ماده (۱۸) آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، به منظور رفع ابهام برخی از بانک ها و یکسان سازی نحوه عملکرد، ابهام برخی از بانک ها در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۳۰ کارگروه ملی مطرح شد که اهم پاسخ آنها به شرح زیر است و پاسخ تفصیلی سؤالات به شرح جدول پیوست ارسال می گردد:

- آندسته از بدهکارانی که در چارچوب ماده (۳) آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اقدام نمایند، اقساط آتی آنها کماکان در چارچوب ماده (۳) آیین نامه مذکور و مطابق دستورالعمل نحوه محاسبه بدهی تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی (موضوع نامه شماره ۳/۵۲۵۵۱/۳۷۳۶۶ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ کارگروه ملی) قابل اقدام خواهد بود.

- آندسته از بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ برای استفاده از مزایای آیین نامه مراجعه ننمایند، مشمول ماده (۲۳) آیین نامه خواهند بود. ضمناً حکم ماده مذکور مهلت زمانی خاصی ندارد و در هر زمان بعد از تاریخ یادشده، متقاضی درخواست نماید، مانده بدهی ارزی آنها (اقساط سررسید شده و آتی/ اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) به صورت ارزی (بدون امکان تقسیط) و یا با نرخ روز بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تبدیل به ریال شده و امکان تقسیط چهار ساله با اقساط شش ماهه و با نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) وجود دارد.

- منظور از نرخ بازار ثانویه، نرخ بازار ثانویه ارز (در روز درخواست) مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) است.

جمهوری اسلامی ایران

ریاست جمهوری

دفتر هیئت دولت

شماره
تاریخ
پیوست

- با توجه به اینکه ماده (۴) اصلاحیه حکم مؤخر است، پرداخت حداقل ۲۵ درصد علی الحساب برای تقسیط مجدد اقساط سررسید شده شرط نیست و بدون پیش پرداخت مذکور هم تقسیط امکان پذیر است.

علی بصیری مقدم
دبیر کمیسیون اقتصاد و رئیس کارگروه ملی

رونوشت:

- جناب آقای دژپسند وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی، برای استحضار.
- جناب آقای همتی رییس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، برای استحضار.
- جناب آقای شافعی رییس محترم اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، برای استحضار.
- دفتر کمیسیون اقتصاد هیئت دولت.

رفع ابهامات مطروحه بانك‌های عامل در خصوص نحوه اجرای آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

پاسخ‌ها	ابهامات	
الف- آندسته از بدهکارانی که در چارچوب ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اقدام نمایند، اقساط آتی آنها کماکان در چارچوب ماده (۳) آیین‌نامه مزبور و مطابق دستورالعمل نحوه محاسبه بدهی تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی (موضوع نامه شماره ۲/۵۲۵۵۱/۳۷۲۶۶ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ کارگروه ملی) قابل اقدام خواهد بود. ب- مطابق ماده (۴) اصلاحیه اخیر، صراحتاً اصل تسهیلات اعطایی معیار محاسبه نرخ سود (۱۸ یا ۱۲) درصد بابت تقسیط بدهی می باشد. ج- با توجه به اینکه ماده (۴) اصلاحیه اخیر به طور موخر تصویب شده لذا در صورتیکه احیاناً تعارضی با ماده (۴) قبلی داشته باشد، اصلاحیه اخیر لازم‌الرعایه است.	ماده ۴- الف- صرفاً به نحوه تسویه اقساط سررسید شده اشاره گردیده و درخصوص تسهیلات گیرندگانی که دارای اقساط آتی می‌باشند، توضیحی داده نشده است، لازم به توضیح است در ماده (۴) تصویب‌نامه شماره ۵۲۰۸۰/ت/۵۸۹۵۵ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ تصریح شده بود تسهیلات گیرندگانی که نسبت به تعیین تکلیف بدهی سررسید شده اقدام نمایند، می‌توانند اقساط سررسید نشده را نیز در چهارچوب آیین‌نامه اجرایی مذکور پرداخت نمایند که در اصلاح ماده (۴) این بند حذف شده است. ب- مشخص نیست مبلغ (۲۰۰۰۰۰۰۰۰) دلار که معیار محاسبه سود (۱۸٪) یا (۱۲٪) تعیین گردیده اشاره به اصل تسهیلات پرداختی (بدون در نظر گرفتن تسهیلات بازپرداخت شده) دارد یا به مانده اصل تسهیلات اشاره می‌نماید؟ لازم به ذکر است چنانچه ملاک مبلغ تسهیلات پرداختی باشد، به عنوان مثال مشتری که (۲۵۰۰۰۰۰۰۰) دلار تسهیلات دریافت و (۲۴۰۰۰۰۰۰۰) دلار آن را بازپرداخت نموده است و مانده اصل تسهیلات بازپرداخت نشده وی (۱۰۰۰۰۰۰۰) دلار می‌باشد در مقایسه با مشتری که (۱۹۰۰۰۰۰۰۰) دلار تسهیلات دریافت و مبلغی را بازپرداخت ننموده است، متحمل پرداخت سود با نرخ بالاتر می‌شود. ج- طبق مفاد تبصره (۱) چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سررسید شده ظرف مهلت مقرر در چهارچوب این آیین‌نامه اقدامی ننماید وجوه پرداختی موضوع این آیین‌نامه به عنوان بخشی از اقساط معوق تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ و به نرخ روز بانک مرکزی به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد. با عنایت به اینکه در ماده (۴) تصریح گردیده تسهیلات گیرندگان در صورت عدم امکان تسویه یک باره بدهی، می‌توانند بدهی خود را طی چهار سال تقسیط و پرداخت نمایند و در صورت قصور در پرداخت به موقع اقساط، صرفاً متحمل پرداخت جریمه تأخیر (متناسب با قسط سررسید شده) می‌شوند، لذا مفاد تبصره (۱) به چه معنا می‌باشد؟	ملی
الف- وجه التزام تأخیر تادیه دین مندرج در ماده (۴) آیین نامه، صرفاً بابت اقساط ریالی (تقسیط چهارساله اقساط سررسید شده) موضوعیت دارد. ب- آندسته از بدهکارانی که در چارچوب ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اقدام نمایند، اقساط آتی آنها کماکان در چارچوب ماده (۳)	در ماده ۶- الف- با توجه به مفاد ماده (۴) مبنی بر اینکه در صورت قصور تسهیلات گیرنده از پرداخت به موقع اقساط، بدهی مربوط صرفاً مشمول محاسبه جریمه تأخیر می‌شود. آیا برای اینگونه بدهکاران، بخشودگی جرایم تأخیر تادیه دین به ارز مربوط به قراردادهای اولیه (که در این ماده به آن اشاره شده) دیگر موضوعیت نخواهند داشت؟ ب- در تبصره ۲: همان طور که در بند (۱) این نامه ذکر شد در ماده (۴) اشاره‌ای به نحوه محاسبه اقساط سررسید نشده در قالب آیین‌نامه نشده است، با توجه به این موضوع، منظور از عبارت اقساط سررسید نشده در تبصره مذکور چیست؟	ملی

		آیین نامه مزبور و مطابق دستورالعمل نحوه محاسبه بدهی تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی (موضوع نامه شماره ۱۳۷۳۶۶/۳۵۲۵۵۱ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ کارگروه ملی) قابل اقدام خواهد بود.
ملی	ماده ۲۳- الف- بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ برای استفاده از مزایای آیین نامه مراجعه نمایند می توانند پس از تاریخ یادشده با ارایه درخواست، تقاضای تبدیل بدهی ارزی به ریالی و تقسیط (۴) ساله آن را نمایند. آیا برای مراجعه بدهکاران مذکور مهلت زمانی خاصی مطرح نیست؟ به عبارت دیگر هر زمانی (بعد از تاریخ مذکور) بدهکار مراجعه نماید، بانک موظف به تبدیل تسهیلات به ریال و تقسیط بدهی است؟ ب- منظور از عبارت نرخ بازار ثنویه چیست؟ چنانچه منظور نرخ اعلامی بانک مرکزی در سامانه معاملات الکترونیکی (ETS) می باشد، ملاک نرخ چه روزی است؟ (نرخ روز درخواست متقاضی یا روز شروع دوره تقسیط؟) ج- آیا تقسیط چهارساله مشمول بدهی ارزی نیز می شود؟ به عبارت دیگر چنانچه تسهیلات گیرنده تقاضای تقسیط بدهی ارزی خود طی چهارسال را داشته باشد، آیا اجابت درخواست متقاضی طبق این ماده امکان پذیر است؟	الف- اولاً بانک های عامل برای حفظ حقوق مشتریان خود اطلاع رسانی نمایند و ثانیاً آندسته از بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ برای استفاده از مزایای آیین نامه مراجعه نمایند، مشمول ماده (۲۳) آیین نامه خواهند بود. ضمناً مهلت زمانی خاصی ندارد و در هر زمان بعد از تاریخ یادشده، متقاضی درخواست نمایند، مانده بدهی ارزی آنها (اقساط سررسید شده و آتی/ اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) به صورت ارزی (بدون امکان تقسیط) و یا با نرخ بازار ثنویه ارز اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تبدیل به ریال شده و امکان تقسیط چهار ساله با اقساط شش ماهه و با نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) وجود دارد. ب- نرخ بازار ثنویه ارز (در روز درخواست) مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) ملاک عمل خواهد بود. ج- خیر، در مورد بدهی ارزی متقاضی هر گونه تغییر در دوره های تامین مالی تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی، از اختیارات هیئت امنای حساب ذخیره ارزی می باشد.
ملی	ماده ۲۴- در تبصره این ماده اشاره شده که اصلاحات این تصویب نامه به کلیه تسهیلات گیرندگانی که در چهارچوب این آیین نامه اقدام به تعیین تکلیف یا تسویه نموده اند، تسری می یابد. با عنایت به اینکه محاسبه مجدد بدهی تسهیلات گیرندگانی که در چهارچوب تصویب نامه های قبلی نسبت به انعقاد قرارداد متمم اقدام و بدهی خود را به طور یکجا تسویه نموده اند و یا در حال بازپرداخت سررسیدهای مقرر می باشند، در قالب تصویب نامه اصلاحی فوق امکان پذیر نمی باشد، لذا به نظر می رسد تبصره مذکور باید حذف یا در مفاد آن به نحو مناسب به موضوع پیش گفته تصریح شود.	آندسته از تسهیلات گیرندگانی که در چهارچوب تصویب نامه های قبلی نسبت به تسویه بدهی اقدام نموده اند و دارای اقساط آتی می باشند، بلحاظ عدم تغییر نرخ سود مندرج در ماده (۳) آیین نامه (۱۵٪)، ابهام مطروحه فاقد موضوعیت می باشد.
ملی	با توجه به اینکه در صورت تقسیط چهارساله بدهی سررسید گذشته، عملاً صرف درخواست متقاضی، بدهی معوق به بدهی آتی تبدیل می شود، آیا تحکیم وثایق ضرورت دارد یا خیر؟	مطابق شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی (مصوب هیئت امنای حساب ذخیره ارزی)، متناسب با میزان بدهی تحکیم وثایق مطابق ضوابط بانک عامل می باشد.
ملت	۱- در بند (۱) اصلاحیه اخیر:	

الف- عنوان گردیده است که بدهکاران تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ فرصت دارند اقساط سررسید شده خود را به صورت یکجا پرداخت نمایند. لذا چنانچه منظور تمدید برخورداری از مزایای ماده (۲۰) تا مقطع پایان شهریور سالجاری می باشد، مقتضی است در این بند تسویه یکجای اقساط سررسید شده به نرخ تسویه موضوع ماده (۳) آیین نامه اجرایی اضافه گردد.	الف- عنوان گردیده است که بدهکاران تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ فرصت دارند اقساط سررسید شده خود را به صورت یکجا پرداخت نمایند. لذا چنانچه منظور تمدید برخورداری از مزایای ماده (۲۰) تا مقطع پایان شهریور سالجاری می باشد، مقتضی است در این بند تسویه یکجای اقساط سررسید شده به نرخ تسویه موضوع ماده (۳) آیین نامه اجرایی اضافه گردد.
ب- آیا در زمان تقسیط بدهی (براساس ماده (۴)) اقساط سررسید نشده نیز تبدیل به ریال می گردند و قابل تقسیط می باشد؟	ب- آیا در زمان تقسیط بدهی (براساس ماده (۴)) اقساط سررسید نشده نیز تبدیل به ریال می گردند و قابل تقسیط می باشد؟
پ- آیا مشتریانی که نسبت به پرداخت (۲۵٪) بدهی سررسید شده (به عنوان پیش دریافت) اقدام ننموده اند نیز مشمول می گردند؟ برای تقسیط بدهی شرط اخذ پیش دریافت (۲۵٪) مبلغ اقساط سررسید شده الزامی می باشد؟	پ- آیا مشتریانی که نسبت به پرداخت (۲۵٪) بدهی سررسید شده (به عنوان پیش دریافت) اقدام ننموده اند نیز مشمول می گردند؟ برای تقسیط بدهی شرط اخذ پیش دریافت (۲۵٪) مبلغ اقساط سررسید شده الزامی می باشد؟
ت- مشخص گردد کدام اقدام بدهی محاسبه شده براساس ماده (۳) آیین نامه (اصل، سود، سود پس از سررسید، جریمه، سود (۱۵٪) قابل تقسیط بوده و مشمول اخذ سود (۱۸٪) یا (۱۲٪) می باشند؟	ت- مشخص گردد کدام اقدام بدهی محاسبه شده براساس ماده (۳) آیین نامه (اصل، سود، سود پس از سررسید، جریمه، سود (۱۵٪) قابل تقسیط بوده و مشمول اخذ سود (۱۸٪) یا (۱۲٪) می باشند؟
ث- عقد و نوع تسهیلات مورد استفاده جهت تبدیل بدهی به ریال می بایست مشخص گردد.	ث- عقد و نوع تسهیلات مورد استفاده جهت تبدیل بدهی به ریال می بایست مشخص گردد.
ج- تصریح گردد که مدت و فاصله اقساط به ترتیب حداکثر چهار سال و شش ماه می باشد و تعیین آن در سقف های مزبور برعهده بانک عامل می باشد. همچنین مشتریانی مشمول این آیین نامه می گردند که به تشخیص بانک عامل دارای اهلیت و ظرفیت بوده و توان بازپرداخت اقساط را داشته باشند.	ج- تصریح گردد که مدت و فاصله اقساط به ترتیب حداکثر چهار سال و شش ماه می باشد و تعیین آن در سقف های مزبور برعهده بانک عامل می باشد. همچنین مشتریانی مشمول این آیین نامه می گردند که به تشخیص بانک عامل دارای اهلیت و ظرفیت بوده و توان بازپرداخت اقساط را داشته باشند.
چ- در برخی موارد وثایق و تضامین مشتری پوشش بدهی را نخواهد داد یا ارزنده نمی باشند. تصمیم گیری درخصوص نرخ و تحکیم وثایق برعهده بانک عامل می باشد.	چ- در برخی موارد وثایق و تضامین مشتری پوشش بدهی را نخواهد داد یا ارزنده نمی باشند. تصمیم گیری درخصوص نرخ و تحکیم وثایق برعهده بانک عامل می باشد.
ح- طبقه بندی دارایی ها می بایست برای بدهی اعمال گردد و در صورت عدم بازپرداخت بدهی از سوی مشتریان مشمول ممنوعیت های مندرج در آیین نامه وصول مطالبات خواهد شد.	ح- طبقه بندی دارایی ها می بایست برای بدهی اعمال گردد و در صورت عدم بازپرداخت بدهی از سوی مشتریان مشمول ممنوعیت های مندرج در آیین نامه وصول مطالبات خواهد شد.
خ- چنانچه یک متقاضی هم دارای اقساط سررسید شده و هم دارای سررسید آتی باشد، در صورتی که تا پایان شهریور سال جاری اقدام به پرداخت یکجای اقساط سررسید شده خود نماید، آیا پرداخت اقساط آتی متقاضی نیز همچنان مشمول نرخ تسویه ماده (۳) آیین نامه اجرایی خواهد بود؟ آیا تسویه اقساط آتی در تاریخ تسویه هر قسط مطابق قرارداد ارزی با در نظر گرفتن نرخ تسویه ماده (۳) آیین نامه اجرایی برای این دسته از متقاضیان امکان پذیر می باشد؟	خ- چنانچه یک متقاضی هم دارای اقساط سررسید شده و هم دارای سررسید آتی باشد، در صورتی که تا پایان شهریور سال جاری اقدام به پرداخت یکجای اقساط سررسید شده خود نماید، آیا پرداخت اقساط آتی متقاضی نیز همچنان مشمول نرخ تسویه ماده (۳) آیین نامه اجرایی خواهد بود؟ آیا تسویه اقساط آتی در تاریخ تسویه هر قسط مطابق قرارداد ارزی با در نظر گرفتن نرخ تسویه ماده (۳) آیین نامه اجرایی برای این دسته از متقاضیان امکان پذیر می باشد؟

	د- با توجه به تغییرات به وجود آمده در ماده (۴) آیین نامه و تبصره های ذیل آن و نیز با اشاره به بند (۲) اصلاحیه اخیر (ماده (۵) آیین نامه) مبنی بر تغییر نرخ تسویه بدهی، مقتضی است تبصره (۱) ذیل ماده (۴) با مضمون چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سررسیدشده ظرف مهلت مقرر در چهارچوب این آیین نامه اقدامی ننماید وجوه پرداختی موضوع این آیین نامه به عنوان بخشی از اقساط معوقه تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ و به نرخ روز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد. اصلاح گردد.
ملت	۲- با توجه به اینکه بدهی تبدیل به ریال می گردد ضوابط ناظر بر تسهیلات ریالی اعم از محاسبه وجه التزام، تخفیف زود پرداخت اقساط و تخفیف تسویه زودتر از موعد و ... می بایست اعمال گردد لذا تبصره (۲) ماده (۶) نیاز به اصلاح دارد.
ملت	۳- در بند (۶) اصلاحیه مبنی بر اصلاح تبصره ماده (۲۲) آیین نامه اجرایی: الف- با عنایت به پرداخت مابه التفاوت به بانک های عامل از محل حساب ذخیره ارزی در بخش تهاتر شده با دولت مطابق با شرایط مندرج در تبصره مورد اشاره و نیز با توجه به اصلاح ماده (۴) آیین نامه اجرایی مبنی بر اینکه متقاضیان می بایست تا پایان شهریور سال جاری اقساط سررسیدشده خود را به صورت یکجا تسویه نمایند، محاسبه نرخ بهای تمام شده ارز برای بدهکار در روز تقسیط و تبدیل معوقات به ریال حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ می بایست تشریح گردد. ب- نحوه محاسبه بهای تمام شده ارز برای بدهکار در روز تسویه چگونه می باشد؟ پ- مشتریانی که در سنوات قبل در چهارچوب ضوابط آیین نامه ماده (۲۰) در آن زمان نسبت به تأمین ریال (به صورت یکجا یا در چند مرحله) اقدام نموده اند، تاریخ تسویه جهت مشخص شدن مابه التفاوت جهت منظور نمودن در حساب ذخیره ارزی به چه میزان می باشد؟ ت- اقلام بدهی ارزی که تبدیل به ریال می شود (اصل، سود تا سررسید، سود پس از سررسید و جریمه) همچنین نحوه محاسبه آن تصریح گردد. ث- درخصوص تسهیلات تهاتر نشده، نحوه تأمین مابه التفاوت سود عهده بانک عامل نیز می بایست تبیین شود. ج- با توجه به اینکه مابه التفاوت نرخ بهای تمام شده ارز برای بدهکار تا نرخ تسعیر در پایان سال مالی ۱۳۹۸ توسط حساب ذخیره ارزی پرداخت می گردد و از سوی دیگر مهلت در نظر گرفته شده جهت مراجعه مشتریان و تبدیل بدهی به ریال تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ می باشد، مابه التفاوت بین نرخ تسعیر مزبور و نرخ بازار ثانویه از چه محلی می بایست تأمین گردد؟ (این امر درخصوص تسهیلات تهاتر شده موجب زیان بانک می گردد)

چ- نیاز به اصلاح نمی‌باشد و در صورت تعارض، اصلاحیه اخیر لازم‌الرعایه است.	چ- با توجه به مفاد ماده (۲۲) ماده (۱۱) آیین‌نامه می‌بایست اصلاح گردد.
الف- بله، با توجه به تصریح مبنی بر ارائه درخواست مشتری به بانک عامل، در صورتیکه بعد از تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ مراجعه نمایند اجرای مفاد ماده (۲۳) آیین‌نامه امکان‌پذیر است. ب- نرخ زمان ارائه درخواست تبدیل مانده بدهی ارزی به ریال ملاک عمل خواهد بود. پ- با توجه به ذکر عبارت (اقساط سررسید شده و آتی/ اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) در ماده (۲۳) آیین‌نامه، لذا در این خصوص صراحت دارد. ت- تا روز درخواست قابل محاسبه می‌باشد و نحوه اخذ وجه التزام از متقاضی پس از تبدیل به ریال مطابق آیین‌نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) می‌باشد. ث- چنانچه تسهیلات تهاتر نشده باشد سهم سود بانک عامل تا تاریخ درخواست به صورت ارزی مشخص است و سهم سود بانک بعد از تبدیل به ریال با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی مطابق ماده (۲۳) آیین‌نامه به صورت ریالی محاسبه می‌گردد. ضمناً وجه التزام تأخیر تأدیه دین مربوط نیز متعلق به حساب ذخیره ارزی می‌باشد. ج- نرخ سود در ماده (۲۳) آیین‌نامه به صراحت ۱۸ درصد ذکر شده است. چ- در صورت انعقاد قرارداد متمم ریالی، مانده بدهی متقاضیان از سرفصل‌های ارزی خارج و به سرفصل‌های ریالی منتقل می‌شود.	۴- در بند (۷) اصلاحیه مبنی بر اصلاح ماده (۲۳) آیین‌نامه اجرایی، در صورت عدم مراجعه متقاضی تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ جهت برخورداری از مزایای آیین‌نامه: الف- آیا منظور از تسویه بدهی به صورت ارزی (طبق قرارداد فی‌مابین بدهکار و بانک عامل)، همچنان رعایت مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی و مقررات حاکم بر برنامه‌های سوم و چهارم توسعه (حسب مورد) در تعیین نرخ سود (لایبور + ۲ درصد به صورت عام) وجه التزام (حسب مقررات برنامه‌های توسعه مربوط) و دوره بازپرداخت اقساط به تفکیک سررسید شده و آتی طبق جدول بازپرداخت ارزی خواهد بود؟ در این صورت آیا متقاضی مکلف به تأمین عین ارز بوده یا مطابق با آخرین بخشنامه ابلاغی آن بانک بابت تأمین ارز مصارف خدماتی در حوزه تسهیلات ارزی، فروش ارز به نرخ بازار ثانویه ارز (اعلامی آن بانک) میسر خواهد بود؟ ب- در صورت درخواست متقاضی مبنی بر تبدیل مانده بدهی ارز به ریال، نرخ چه روزی ملاک عمل جهت تبدیل به ریال خواهد بود؟ پ- در صورت تبدیل مانده بدهی ارزی متقاضی (اقساط سررسید شده و آتی) اعم از اصل، سود و وجه التزام به ریال، سود (۱۸) درصدی مذکور در این بند صرفاً به اصل تسهیلات ارزی اعطایی (پس از تبدیل به ریال) تعلق خواهد گرفت یا بر روی سود اقساط سررسید شده ارزی (پس از تبدیل به ریال) نیز قابل محاسبه خواهد بود؟ ت- وجه التزام اقساط سررسید شده ارزی تا پیش از تبدیل به ریال، حداکثر تا چه روزی قابل محاسبه می‌باشد؟ نحوه اخذ وجه التزام از متقاضی پس از تبدیل به ریال به چه صورت خواهد بود؟ ث- سهم بانک عامل از سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین ریالی چه میزان خواهد بود؟ ج- نرخ سود در این بند، صرفاً نرخ (۱۸٪) اعلام گردیده است، در حالی که در بند (۱) اصلاحیه، به نرخ سود (۱۸٪) (برای تسهیلات اعطایی بالای ۲۰ میلیون دلار) و نرخ سود (۱۲٪) (برای تسهیلات اعطایی کمتر از ۲۰ میلیون دلار) اشاره دارد. مقتضی است این بند تبیین گردد. چ- با عنایت به اینکه مانده بدهی متقاضیان اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه به صورت ارزی در دفاتر این بانک ثبت گردیده است، لذا در صورت تبدیل بدهی ارزی به ریال، نحوه تسویه سرفصل‌های ارزی این بانک در بخش تهاتر شده و تهاتر نشده به چه صورت خواهد بود؟

	ح- همچنین با توجه به ثبت تسهیلات اعطایی به صورت ارزی در دفاتر آن بانک در بخش تهاثر نشده با دولت، نحوه واریز مبالغ ریالی به حساب آن بانک و تسویه مبالغ ارزی به چه نحوی صورت خواهد پذیرفت؟	ح- مطابق ماده (۲۶) آیین نامه، وجه ریالی دریافتی از بدهکاران به حساب ریالی که نزد بانک مرکزی افتتاح شده، با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی (مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز - ETS) واریز خواهد شد.
ملت	۵- با توجه به اینکه در تسهیلات تهاثر شده مبلغ پرداختی از سوی مشتریان، همچنین مبلغ پرداختی بابت سود سهم بانک عامل متعلق به بانک می باشد، لذا ماده (۲۶) می بایست اصلاح گردد. بر این اساس مبلغ پرداختی بابت اصل و سود سهم دولت می بایست به حساب بانک مرکزی واریز گردد.	ماده (۲۶) آیین نامه صرفاً ناظر بر مطالبات حساب ذخیره ارزی متعلق به دولت است.
سپه	۱- بند (۱) اصلاحیه اخیر الف- در ماده (۴) تصویب نامه شماره ۵۸۹۵۵/ت/۵۲۰۸۰ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۱ درج شده، پس از تعیین تکلیف اقساط سررسید شده، مشمولین می توانند ارزش حال اقساط سررسید نشده را به نرخ تسویه موضوع ماده (۳)، ظرف همان مدت به صورت یکجا پرداخت یا بر اساس نرخ سود تسهیلات عقود مبادله ای مجدد در مهلت قراردادهای منعقد و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد تقسیط نمایند، لیکن با توجه به جایگزین شدن ماده (۴) در مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶، موضوع چگونگی تعیین تکلیف اقساط آتی مشتریانی که اقساط سررسید شده خود را به صورت یکجا پرداخت می نمایند و دارای اقساط سررسید نشده نیز می باشند، حذف گردیده است. پیشنهاد می گردد، چگونگی محاسبات مربوط به اقساط سررسید نشده در قالب تبصره ای ذیل ماده مذکور تصریح شود. ب- طبق ماده (۴) مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ در صورت عدم امکان پرداخت اقساط سررسید شده به صورت یکجا، بانک عامل مکلف است بنا به درخواست مشتری نسبت تقسیط بدهی این دسته از بدهکاران حداکثر تا چهار سال در اقساط شش ماهه اقدام نماید. در مواردی که مشتری درخواست تقسیط اقساط سررسید شده خود را داشته باشد و دارای اقساط سررسید نشده هم باشد، آیا منظور از بدهی صرفاً اقساط سررسید شده می باشد یا اقساط سررسید نشده مشتری را نیز شامل می شود؟ در صورتیکه منظور صرفاً اقساط سررسید شده می باشد، مقتضی است تصریح شود با توجه به اینکه بانک عامل مکلف است اقساط سررسید شده را طبق رویه اعلام شده تقسیط نماید، در خصوص اقساط سررسید نشده مشتری، بانک عامل چه رویه ای (از جمله نرخ سود، تاریخ بازپرداخت و ...) را باید در نظر بگیرد. ج- برای در نظر گرفتن نرخ سود بابت تسهیلات دریافتی بالای ۲۰ میلیون دلار یا کمتر از ۲۰ میلیون دلار، مبنای نرخ تبدیل اصل تسهیلات غیر دلاری به دلار آمریکا جهت شرکت هایی که تسهیلات آنها به سایر ارزها بوده است با توجه به تعدد پرداختی ها تحت یک طرح، بر اساس نرخ های روز ۱۳۹۱/۷/۳ می باشد یا نرخ دیگری قابل اعمال می باشد؟ د- وفق تبصره (۱) ماده (۴) مصوبه مورخ ۱۳۹۴/۸/۱۰، چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سررسید شده، ظرف مهلت مقرر در چارچوب این آیین نامه اقدامی ننماید بایستی وجوه پرداختی موضوع این آیین نامه، به	الف- آندسته از بدهکارانی که در چارچوب ماده (۳) آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اقدام نمایند، اقساط آتی آنها کماکان در چارچوب ماده (۳) آیین نامه مزبور و مطابق دستورالعمل نحوه محاسبه بدهی تسهیلات گیرندگان از محل حساب ذخیره ارزی (موضوع نامه شماره ۲۷۲۶۶/۱/۵۲۵۵ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ کارگروه ملی) قابل اقدام خواهد بود. ب- مطابق ماده (۴) آیین نامه، صرفاً اقساط سررسید شده، بنا به درخواست مشتری قابل تقسیط بوده و اقساط سررسید نشده مطابق ماده (۳) آیین نامه محاسبه و وجوه ریالی مربوط می بایست در سررسید قرارداد تامین مالی قبلی، بازپرداخت شوند. ج- معادل نرخ برابری سایر ارزها به دلار در زمان هر پرداخت، ملاک عمل است.

	عنوان بخشی از اقساط معوقه تسهیلات بر اساس قرارداد قبلی لحاظ شده و به نرخ روز بانک مرکزی به حساب ذخیره ارزی واریز گردد. با توجه به اینکه بر اساس مفاد مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶، امکان تبدیل به ریال بدهی ارزی کلیه مشتریانی که تحت ماده (۲۰) نسبت به تسویه اقساط بازپرداخت تسهیلات حساب ذخیره ارزی اقدام می نمایند، مهیا گردیده، پیشنهاد می شود این بند حذف شده و در ادامه امکان واریز این وجوه (مبالغ علی الحساب واریزی) در صورتی که مشتری نسبت به تعیین تکلیف بدهی تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ اقدام ننماید، به صورت ریالی با نرخ ETS به حساب ذخیره ارزی اضافه شود. هـ- وفق تبصره (۴) ماده (۴) مصوبه شماره ۱۶۹۴۷۵/ت/۵۵۱۶۴ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۲۸ و نامه شماره ۵۵۱۶۴/۳۲۷۱۴ مورخ ۱۳۹۷/۳/۲۰ دفتر هیئت دولت، سه واحد درصد از پانزده درصد اصل تسهیلات، سهم سود بانک عامل می باشد. پیشنهاد می شود به منظور شفاف سازی، موضوع سهم سه واحد درصد از سودهای (۱۵)، (۱۲) و (۱۸) درصد به عنوان سهم بانک عامل بابت اصل تسهیلات تصریح شود.
سپه	۲- بند (۳) تصویب نامه شماره ۱۶۴۵۳۷/ت/۵۵۶۹۶۲ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ هیئت وزیران در تبصره (۲) ذیل ماده (۶) اعلام شده است، در صورتی که بدهکاران، اقساط سررسید نشده یا بدهی تقسیط شده را زودتر از سررسید پرداخت نمایند، صرفاً تا تاریخ واریز اقساط مشمول نرخ سود حسب مورد (۱۸) یا ۱۲ درصد خواهند بود. با توجه به اینکه نرخ سود اقساط سررسید نشده در بند (۱۰) پیوست نامه شماره ۳/۵۲۵۵۱/۳۷۳۶۶ مورخ ۱۳۹۶/۳/۳۱ دفتر هیئت دولت، (۱۵٪) در نظر گرفته شده است، پیشنهاد می شود نرخ سود (۱۵٪) نیز به این نرخ ها اضافه شود.
سپه	۳- بند (۵) تصویب نامه شماره ۱۶۴۵۳۷/ت/۵۵۶۹۶۲ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ هیئت وزیران با عنایت به درج واژه "حساب های ارزی (ریالی)" در ماده (۱۶) آیین نامه، آیا منظور این است که مشتریانی که از مزایای ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور بهره مند می شوند و اقساط بازپرداخت آنها به ریال تبدیل می شود، مبلغ تسهیلات ارزی آنها تصفیه و سرفصل تسهیلات جدیدی به صورت ریالی ایجاد و اطلاعات آن نیز به صورت ریالی ثبت و ضبط شود و صرفاً مشتریانی که تمامی تسهیلات پرداختی آنها پس از ۱۳۹۱/۷/۳ بوده است و امکان تسویه تحت آیین نامه اجرایی ماده قانون یادشده را نداشته اند، به صورت ارزی نگهداری شوند؟
سپه	۴- بند (۷) تصویب نامه شماره ۱۶۴۵۳۷/ت/۵۵۶۹۶۲ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ هیئت وزیران الف- با عنایت به اینکه نرخ بازار ثانویه (نرخ نیمایی) به صورت رسمی در هیچ یک از پایگاه های اطلاعاتی ثبت، نگهداری و اعلام نمی شود، ولی نرخ اعلامی بانک مرکزی در سامانه معاملاتی الکترونیک (ETS) در حال حاضر قابل حصول می باشد، لذا پیشنهاد می شود نرخ اعلامی بانک مرکزی در سامانه معاملاتی الکترونیک (ETS) جایگزین نرخ بازار ثانویه گردد.
د- با توجه به اینکه ماده (۴) اصلاحیه اخیر به طور موخر تصویب شده لذا در صورتیکه احیاناً تعارضی با ماده (۴) قبلی داشته باشد، اصلاحیه اخیر لازم الرعایه است. هـ- با توجه به اینکه در صورت تقسیط مجدد وفق ماده (۴) آیین نامه در تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ به سهم سود بانک عامل (سه واحد درصد از پانزده درصد اصل تسهیلات موضوع تبصره (۲) ماده (۴) آیین نامه به انضمام سهم سود بانک عامل که در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ به ریال تبدیل شده و به همراه سود متعلقه به آن تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱) مجدداً سود ۱۲ یا ۱۸ درصد تعلق می گیرد لذا پرداخت هرگونه سود مازاد موضوعیت ندارد.	با توجه به اینکه ماده (۴) اصلاحیه اخیر ناظر بر اقساط سررسید شده که مجدداً تقسیط می شوند است، لذا نرخ (۱۸ یا ۱۲ درصد) به این ماده بر می گردد و اقساط سررسید نشده همچنان همان نرخ سود ۱۵ درصد خواهد بود. همچنین با توجه به اینکه نرخ سود محاسباتی جهت تسویه اقساط سررسید نشده مورد اشاره، همچنان ۱۵ درصد می باشد لذا بدیهی است که در صورت پرداخت زودتر از موعد اقساط سررسید نشده، صرفاً تا تاریخ واریز اقساط مشمول نرخ سود ۱۵ درصد خواهد بود.
در صورت انعقاد قرارداد متمم ریالی، مانده بدهی متقاضیان مشمول استفاده از ماده (۲۰)، از سرفصل های ارزی خارج و به سرفصل های ریالی منتقل و در چارچوب ماده (۲۶) آیین نامه، وجه ریالی دریافتی از بدهکاران به حساب ریالی که نزد بانک مرکزی افتتاح شده است (با نرخ مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز - ETS) واریز خواهد شد.	الف- نرخ بازار ثانویه ارز مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) ملاک عمل خواهد بود.

	ب- بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ برای استفاده از مزایای آیین نامه مراجعه نمایند می توانند پس از تاریخ یادشده با ارایه درخواست، تقاضای تبدیل بدهی ارزی به ریالی و تقسیط ۴ ساله آن را نمایند. آیا برای مراجعه بدهکاران مذکور مهلت زمانی خاصی مطرح نیست؟ به عبارت دیگر هر زمانی (بعد از تاریخ مذکور) بدهکار مراجعه نماید، بانک موظف به تبدیل تسهیلات به ریال و تقسیط بدهی است؟	ب- اولاً بانک های عامل برای حفظ حقوق مشتریان خود اطلاع رسانی نمایند و ثانیاً آندسته از بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ برای استفاده از مزایای آیین نامه مراجعه نمایند، مشمول ماده (۲۳) آیین نامه خواهند بود. ضمناً مهلت زمانی خاصی ندارد و در هر زمان بعد از تاریخ یادشده، متقاضی درخواست نماید، مانده بدهی ارزی آنها (اقساط سررسید شده و آتی/ اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) به صورت ارزی (بدون امکان تقسیط) و یا با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تبدیل به ریال شده و امکان تقسیط چهار ساله با اقساط شش ماهه و با نرخ سود هجده درصد (۱۸٪) وجود دارد.
سپه	۵- در تصویب نامه شماره ۱۶۴۵۳۷/ت/۵۶۹۶۲ هـ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ هیئت وزیران، بند (۸) موجود نمی باشد و پس از بند (۷)، بند (۹) ذکر شده است.	در قالب اصلاح عبارتی از طریق دفتر هیئت دولت ابلاغ خواهد شد.
سپه	۶- در ماده (۲۴) تصویب نامه شماره ۱۵۵۲۷۵/ت/۵۳۷۶۴ هـ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۸ هیئت وزیران قید شده است، اصلاحات این تصویب نامه به کلیه تسهیلات گیرندگانی که در چارچوب این آیین نامه نسبت به تعیین تکلیف یا تسویه اقدام نموده اند، تسری می یابد و در تبصره آن نیز مطرح شده است، مبالغ مازاد دریافتی از تسویه کنندگان در چارچوب این آیین نامه که به حساب ذخیره ارزی واریز شده است، از محل ماده (۱۱) این آیین نامه تأمین می شود. با عنایت به اینکه محاسبه مجدد بدهی تسهیلات گیرندگانی که در چارچوب تصویب نامه های قبلی نسبت به انعقاد قرارداد متمم اقدام و بدهی خود را به طور یکجا تسویه نموده اند یا در حال بازپرداخت در سررسیدهای مقرر می باشند، در قالب تصویب نامه های اصلاحی فوق امکان پذیر نمی باشد، لذا به نظر می رسد تبصره مذکور بایستی حذف و در متن ماده (۲۴) نیز درج شود، اصلاحات این تصویب نامه به تسهیلات گیرندگانی که در چارچوب این آیین نامه نسبت به تعیین تکلیف بدهی اقدام می نمایند، تسری می یابد.	آندسته از تسهیلات گیرندگانی که در چارچوب تصویب نامه های قبلی نسبت به تسویه بدهی اقدام نموده اند و دارای اقساط آتی می باشند، بلحاظ عدم تغییر نرخ سود مندرج در ماده (۳) آیین نامه (۱۵٪)، ابهام مطروحه فاقد موضوعیت می باشد.
سپه	۷- با توجه به اینکه، در صورتی که مشتری امکان تسویه یکجا اقساط سررسید شده خود را نداشته باشد، می تواند نسبت به تقسیط مجدد تسهیلات خود اقدام نماید و همچنین مبالغ علی الحساب واریزی مشتریانی که برای تعیین تکلیف بدهی خود مراجعه ننموده اند بایستی به حساب ذخیره ارزی واریز گردد، به نظر می رسد بایستی ماده (۲۵) تصویب نامه شماره ۱۵۵۲۷/ت/۵۳۷۶۴ هـ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۸ دایر بر اینکه "برای آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده هستند، در صورت پرداخت حداقل (۲۵٪) علی الحساب موضوع ماده (۲) این آیین نامه، محرومیت هایی از قبیل عدم گشایش اعتبار استادی، عدم اعطای هر گونه تسهیلات ارزی و ریالی، عدم تحویل دسته چک و افتتاح حساب جاری جدید، رفع می شود"، حذف شود.	بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده بوده و حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ نسبت به تسویه بدهی و یا تقسیط بدهی مطابق ماده (۴) اقدام نمی نمایند، محرومیت های ماده (۲۵) آیین نامه کماکان باقی خواهد ماند.

تجارت	۱- طبق ماده (۴) در صورت عدم امکان پرداخت اقساط سررسید شده به صورت یکجا بانک عامل مکلف است بدهی مشتری را به ریال تقسیط نماید. لازم به توضیح است درخصوص طرح‌های تهاتر شده حساب ذخیره ارزی مطابق تبصره ذیل ماده (۲۲)، مبنای محاسبه مابه‌التفاوت ریالی قابل تأمین از محل حساب ذخیره ارزی، نرخ تسعیر ارز ترازنامه بانک منتهی به پایان سال ۱۳۹۸ می‌باشد. در حالیکه با در نظر گرفتن نرخ ETS در پایان مقطع مذکور، بانک با تبدیل بدهی ارزی مشتری به ریال با نرخ تسعیر ارز (معادل هر دلار ۹۰۰۰ ریال) متحمل زیان خواهد گردید. ضمن آنکه در صورت افزایش نرخ ETS تا پایان شهریور ۱۳۹۹، زیان مورد اشاره افزایش بیشتری نیز خواهد داشت.	۱- وفق تبصره ماده (۲۲) آیین‌نامه، پرداخت مابه‌التفاوت تا نرخ تسعیر ارز ترازنامه بانک منتهی به پایان سال ۱۳۹۸ ملاک محاسبه بوده و تعلق می‌گیرد.
تجارت	۲- مطابق تبصره ذیل ماده (۲۲) به منظور محاسبه مابه‌التفاوت قابل اخذ از حساب ذخیره ارزی، مبنای محاسبه مانده بدهی ارزی به تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ بوده و یا مبلغ بدهی در روز تسویه، ملاک عمل می‌باشد.	۲- پرداخت مابه‌التفاوت به مأخذ نرخ تسعیر ارز ترازنامه بانک عامل منتهی به پایان سال مالی ۱۳۹۸ و در روز تسویه یا تقسیط مطابق تبصره ماده (۲۲) می‌باشد.
تجارت	۳- طبق تبصره ماده (۲۲) "بانک عامل موظف است پس از تسویه تسهیلات توسط بدهکار و تأیید حسابرس نسبت به آزادسازی وثایق اقدام نماید." با توجه به اینکه تأیید حسابرس غالباً زمان‌بر بوده و تاریخ مشخصی جهت تأیید مراتب معلوم نگردیده است، لذا به نظر می‌رسد پس از تسویه بدهی توسط مشتری و مکاتبه بانک با سازمان حسابرسی، براساس تاریخ معلومی که از سوی آن کارگروه تعیین می‌گردد نسبت به تأیید یا عدم تأیید اقدام تا امکان آزادسازی وثایق فراهم گردد.	۳- با توجه به اینکه مطابق تبصره ماده (۲۲) آیین‌نامه، تسویه تسهیلات توسط بدهکار و تأیید حسابرس شرط آزادسازی وثایق است لذا تعیین مدت حسابرسی توسط کارگروه امکان‌پذیر نیست..
تجارت	۴- آیا سود سهم بانکهای عامل بابت تسهیلات حساب ذخیره ارزی (طرح‌های تهاتر نشده) مشمول مابه‌التفاوت می‌گردد؟	۴- با توجه به اینکه در صورت تقسیط مجدد وفق ماده (۴) آیین‌نامه در تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ به سهم سود بانک عامل (سه واحد درصد از پانزده درصد اصل تسهیلات موضوع تبصره (۲) ماده (۴) آیین‌نامه به انضمام سهم سود بانک عامل که در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ به ریال تبدیل شده و به همراه سود متعلقه به آن تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱) مجدداً سود ۱۲ یا ۱۸ درصد تعلق می‌گیرد لذا پرداخت هرگونه سود مازاد موضوعیت ندارد.
تجارت	۵- طبق ماده (۴)، تقسیط بدهی مشتری با نرخ سود (۱۲) درصد برای تسهیلات کمتر از ۲۰ میلیون دلار تعیین گردیده است که با نرخ سود تسهیلات ریالی اعطایی به مشتریان و طبق مصوبه شورای پول و اعتبار متفاوت می‌باشد و مابه‌التفاوت این نرخ چگونه تأمین خواهد شد؟	۵- درخصوص تسهیلات تهاتر شده، پرداخت مابه‌التفاوت صرفاً براساس تبصره ماده (۲۲) آیین‌نامه می‌باشد.
تجارت	۶- سهم پرداختی مشتری در هنگام تقسیط بدهی سررسید شده چند درصد خواهد بود؟	۶- تقسیط مجدد بدون انجام پیش‌پرداخت صورت خواهد گرفت.
تجارت	۷- عدم تعیین تکلیف در ابلاغیه مذکور بابت نحوه تسویه بدهی متقاضی که دارای اقساط سررسید آتی می‌باشند. چنانچه بدهکار درخواست تقسیط بدهی خود اعم از سررسید شده و سررسید نشده را نماید تکلیف چیست؟	۷- مطابق ماده (۴) آیین‌نامه، صرفاً اقساط سررسید شده، بنا به درخواست مشتری قابل تقسیط بوده و اقساط سررسید نشده مطابق ماده (۳) آیین‌نامه محاسبه و وجوه ریالی مربوط می‌بایست در سررسید قرارداد تأمین مالی قبلی، بازپرداخت شوند.
تجارت	۸- مطابق ماده (۲)، به منظور تعیین تکلیف، بدهکاران دارای اقساط سررسید شده تا پایان خرداد ماه سال ۱۳۹۶ می‌بایست ۲۵٪ اقساط سررسید شده را به مأخذ نرخ روز گشایش به صورت علی‌الحساب پرداخت	۸- مطابق ماده (۴) آیین‌نامه اقدام شود.

	نمایند حال آنکه طبق ماده (۴)، بدهکاران تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱ فرصت دارند اقساط سررسید شده را به صورت یکجا پرداخت و یا آن را تقسیط نمایند.	
تجارت	۹- در تبصره (۱) ذیل ماده (۴) آمده است "وجوه پرداختی موضوع این آیین نامه به عنوان بخشی از اقساط معوقه تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ تسویه اقساط به نرخ روز بانک مرکزی به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد." لیکن در کلیه بندها نرخ تسویه، نرخ بازار ثانویه ارز قید گردیده است.	۹- نرخ موضوع تبصره (۱) ماده (۴) آیین نامه، نرخ بازار ثانویه ارز مندرج در سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) می باشد.
تجارت	۱۰- مطابق تبصره (۱) ذیل ماده (۴) "چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سررسید شده، ظرف مهلت مقرر در چارچوب این آیین نامه اقدامی ننماید، وجوه پرداختی به عنوان بخشی از اقساط معوقه به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد." آیا پس از اقدام فوق، مابقی بدهی سررسید شده مشتری کماکان در طبقه جاری ثبت خواهد گردید؟	۱۰- با توجه به مفاد تبصره (۱) ماده (۴) و نیز ماده (۲۳) آیین نامه، چنانچه متقاضی بابت اقساط سررسید شده، ظرف مهلت مقرر در چارچوب این آیین نامه (تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱) تسویه یا تقسیط بدهی ننماید، وجوه پرداختی (ارزی یا ریالی) به عنوان بخشی از اقساط معوق تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ و وجوه ارزی ماخوذه به حساب ذخیره ارزی و وجوه ریالی ماخوذه به نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی، به حساب ریالی مفتوحه نزد بانک مرکزی واریز خواهد شد. چنانچه متقاضی اقساط سررسید شده را تا موعد مقرر فوق (۱۳۹۹/۶/۳۱) تقسیط نماید و در پرداخت به موقع اقساط تقسیط شده قصور ننماید، صرفاً متحمل پرداخت وجه التزام تأخیر تأدیه دین شامل نرخ سود به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) می شود.
تجارت	۱۱- درخصوص آن دسته از بدهکارانی که براساس قرارداد ارزی و محاسبات این آیین نامه می بایست نسبت به تسویه اقساط آتی خود در سررسیدهای مقرر اقدام نمایند، چنانچه مشتری با تأخیر اقساط خود را پرداخت نماید آن مشمول جریمه تأخیر تأدیه دین خواهد شد و در صورت مثبت بودن پاسخ، نحوه محاسبه آن به چه صورت می باشد؟ ضمناً در صورت عدم پرداخت اقساط در سررسیدهای مقرر، تکلیف بدهی سررسید شده مشتری به چه صورت خواهد بود؟	۱۱- چنانچه قرارداد ارزی باشد و از آیین نامه ماده (۲۰) استفاده نکرده باشد مطابق قرارداد ارزی منعقد و شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی خواهد بود ولیکن اگر از آیین نامه یادشده استفاده نماید مطابق ماده (۴) آیین نامه و در چارچوب آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) اقدام شود.
تجارت	۱۲- درخصوص ماده (۸) آیین نامه مذکور، چنانچه مشتری نسبت به تعیین تکلیف بدهی خود براساس ماده (۲۰) اقدام نماید، آیا امکان تغییر دوره های تأمین مالی وجود خواهد داشت؟ - از سوی دیگر طبق ماده (۶) "آن دسته از بدهکارانی که در چارچوب این آیین نامه نسبت به تعیین تکلیف بدهی خود اقدام نموده و به طور یکجا و یا در سررسیدهای تعیین شده نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات اقدام نمایند، مشمول بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین خواهند بود." لذا عنوان نمودن آن در ماده فوق الذکر مورد ابهام می باشد.	۱۲- خیر، در مورد بدهی ارزی متقاضی، هر گونه تغییر در دوره های تأمین مالی تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی، از اختیارات هیئت امنای حساب ذخیره ارزی می باشد. - با توجه به اینکه ماده (۸) آیین نامه ناظر بر زمانی است که قرارداد همچنان ارزی است لذا ارتباطی به ماده (۶) آیین نامه که ناظر بر تبدیل بدهی ارزی به ریال در اجرای این آیین نامه است، ندارد.
تجارت	۱۳- در صورت درخواست مشتری جهت تسویه بدهی از محل حواله ارزی ایشان، آیا بدهی ارزی مشتری به تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ ملاک عمل بوده و یا طبق آیین نامه مذکور (تبدیل بدهی ارزی مشتری در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۳ به ریال و محاسبه سود ۱۵٪ از تاریخ فوق تا روز تسویه) محاسبه می گردد.	می بایست مطابق قرارداد (ارزی یا ریالی) در چارچوب ضوابط مربوط صورت پذیرد.

تجارت	۱۴- در ماده (۲۵) آیین نامه مذکور به نظر می رسد عبارت "در صورت پرداخت حداقل ۲۵ درصد علی الحساب موضوع ماده (۲) آیین نامه" به عبارت "در صورت تعیین تکلیف تا تاریخ ۱۳۹۹/۶/۳۱" تغییر یابد.	۱۴- چون در ماده (۴) اصلاحیه به عنوان حکم موخر، پرداخت حداقل ۲۵ درصد علی الحساب را لازم ندانسته لذا رعایت این شرط در ماده (۲۵) آیین نامه لازم نیست.
کشاورزی	۱- در صورتیکه بدهکار طبق ماده (۴) آیین نامه مذکور تقاضای تقسیط بدهی خود را داشته باشد، آیا دریافت ۲۵ درصد از مانده بدهی سررسید شده به نرخ زمان گشایش برای تمامی و تقسیط بدهی الزامی است یا خیر؟ به عبارت دیگر اجرای ماده (۴) برای تمامی بدهکاران بدون در نظر گرفتن شرط واریز ۲۵ درصد از بدهی به نرخ زمان گشایش، امکان پذیر است؟	تقسیط مجدد اقساط سررسید شده مطابق ماده (۴) آیین نامه بدون پیش پرداخت صورت خواهد گرفت.
کشاورزی	۲- در صورت الزام به واریز ۲۵ درصد از مانده بدهی سررسید شده به نرخ زمان گشایش توسط بدهکاران، مهلت (زمان) اعطایی به بدهکاران برای واریز مبلغ مذکور اعلام شود.	
کشاورزی	۳- درخصوص آندسته از بدهکارانی که سابقاً در مهلت مقرر نسبت به واریز ۲۵ درصد از بدهی ارزی براساس آیین نامه مربوط اقدام نکرده، لیکن به دلیل مشکلات مربوط به تامین ارز در سامانه پرتابل بانک مرکزی تعیین تکلیف پرونده ایشان بابت تسویه و یا تقسیط بدهی در مهلت مقرر (۱۳۹۸/۰۳/۳۱) مورد اقدام قرار نگرفته، نحوه اقدام به چه صورت می باشد؟	۳- با توجه به اصلاحیه اخیر آیین نامه (تصویب نامه ۱۶۴۵۳۷/ت/۵۶۹۶۲ هـ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶) رسیدگی و اقدام لازم صورت پذیرد.
کشاورزی	۴- با توجه به ابلاغ دستورالعمل امهال مطالبات غیرجاری (نامه شماره ۹۸/۲۱۲۶۸۱ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۶ بانک مرکزی) و لزوم تغییر عقد، نحوه اقدام درخصوص تنظیم قرارداد متمم به چه صورت می باشد؟	۴- دستورالعمل امهال مطالبات غیرجاری موضوع نامه شماره ۹۸/۲۱۲۶۸۱ مورخ ۱۳۹۸/۶/۲۶ بانک مرکزی، ناظر به این آیین نامه نمی شود.
صادرات ایران	با عنایت به اینکه شرکت دیداس تاکنون علی الحساب ۲۵ درصد اقساط سررسید شده را پرداخت ننموده آیا مشمول بهره مندی از مزایای آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون یادشده می شود و به چه صورت؟	با توجه به اصلاحیه اخیر آیین نامه (تصویب نامه ۱۶۴۵۳۷/ت/۵۶۹۶۲ هـ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶) رسیدگی و اقدام لازم صورت پذیرد.
صادرات ایران	با عنایت به اینکه صندوق ضمانت صادرات ایران موکداً تقاضای استرداد لاشه ضمانت نامه را همزمان با تسویه بدهی خود را دارد، ولیکن آیین نامه ابلاغی تایید حسابرس را به منظور آزادسازی وثایق الزامی دانسته است، نحوه عمل بانک درخصوص آزادسازی وثیقه (استرداد لاشه ضمانت نامه) به چه صورت خواهد بود؟	مطابق تبصره ماده (۲۲) آیین نامه، تسویه تسهیلات توسط بدهکار و تایید حسابرس شرط آزادسازی وثایق است.
صنعت و معدن	کلیه وصولی های ریالی که در قالب آیین نامه یادشده از مشتری اخذ شده است؛ براساس نرخ اعلامی بانک مرکزی در تاریخ هر واریزی به ارز تبدیل شده و از بدهی مشتری (بدون محاسبه و اخذ جریمه تأخیر) در هر مقطع کسر می گردد (تسهیم به نسبت بین اصل و سود و سود تأخیر) پس از کسر آخرین مبلغ وصول شده از مشتری از بدهی ارزی وی، مانده نهایی بدهی که شامل اصل و سود و سود تأخیر می باشد؛ به استناد ماده (۱۱) آیین نامه اجرایی فوق، با نرخ روز تسویه نهایی اقساط در چهارچوب آیین نامه (آخرین وصولی از مشتری که بدهی وی را براساس ماده (۲۰) تسویه می نماید) به ریال تبدیل شده و به حساب طلب از حساب ذخیره ارزی بابت تأمین مابه التفاوت ریالی حاصل از اجرای قانون ماده (۲۰) لحاظ می گردد.	با توجه به تبصره ماده (۲۲) اصلاحیه اخیر آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) و مطابق ماده (۲۴) آیین نامه که اصلاحات جدید به تسهیلات گیرندگانی که در چارچوب این آیین نامه اقدام به تعیین تکلیف یا تسویه نموده اند، تسری می یابد، لذا ابهام مطروحه موضوعیت ندارد.